

Norfund 2013

Enterprises LDC SME Born Results **Årsrapport**
Partnerships SME Women
Development Jobs SME Funds Local Mezzanine
Financial institutions Norwegian First Tax Developing countries
Sustainable poor Electricity Growth **Investments**
Organization Start-ups IRR Effects Capital Local business Expertise Low Access Exit NOK Strategy Employment Impact
Agribusiness Local business Africa Responsible Additional ESG Offices Financial High
Southeast Asia Portfolio
Central America Loans
Catalytic

ÅRSBERETNING 2013

Norfund - Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland - ble opprettet av Stortinget i 1997 som et statlig eid investeringselskap. Norfund er et virkemiddel i norsk utviklingspolitikk. Gjennom utvikling av lønnsomme bedrifter, særlig innen fornybar energi, finanssektoren og landbruk, og overføring av kunnskap og teknologi, bidrar Norfund til økonomisk utvikling og lønnsomme, bærekraftige arbeidsplasser i fattige land. Samlet investeringsportefølje var ved utgangen av 2013 på 9,6 milliarder kroner.

1. OPPSUMMERING AV ÅRET

Norfund inngikk investeringsavtaler for 1,9 milliarder kroner i 2013. Om lag 0,9 milliard kroner var investeringer innen fornybar energi, 0,6 milliarder kroner i finansinstitusjoner og 0,2 milliarder innen landbruk og landbruksrelatert industri.

Hovedlinjene i Norfunds strategi har siden 2007 vært geografisk konsentrasjon om det østlige og sørlige Afrika, Sentral-Amerika og utvalgte land i Sørøst-Asia, og sektormessig konsentrasjon om fornybar energi, finansinstitusjoner, landbruk og landbruksrelatert industri. Strategien innebærer en streng prioritering mellom tilgjengelige prosjekter, som alle har stor forventet utviklingseffekt.

Om lag 49 prosent av Norfunds investeringsportefølje er i fornybar energi, mens 24 prosent av porteføljen er finansinstitusjoner, herunder mikrofinans, og 11 prosent er i landbruk og landbruksrelatert industri. Den resterende delen av porteføljen er i hovedsak i turisme og i små og mellomstore bedrifter for øvrig.

Utbygging av fornybar energi er avgjørende for å sikre en miljømessig bærekraftig utvikling, og er fortsatt Norfunds største investeringsområde. 2013 representerte et gjennombrudd for Norfund i investeringer i sol- og vind-energi, med store investeringer i solkraft i Sør-Afrika, og i vindkraft i Kenya. Videre besluttet Norfund i 2013 å videreføre et langsiktig samarbeid med Statkraft om utvikling av vannkraft gjennom et restrukturert SN Power. Det nye SN Power vil konsentrere virksomheten i Afrika sør for Sahara, Mellom-Amerika og Sørøst-Asia.

Et gjennombrudd i arbeidet med å mobilisere privat kapital ble gjort i 2013 med etableringen av Norfinance AS sammen med fire norske private partnere. Norfinance AS vil investere i banker og finansinstitusjoner i Afrika.

Geografisk har Afrika sør for Sahara og de minst utviklede landene (MUL) preget investeringene i 2013. Om man ser bort fra investeringene i SN Power, er 68 prosent av nye investeringer gjort i Afrika sør for Sahara, mens 42 prosent er gjort i minst utviklede land (MUL). Inklusive SN Power er Afrikaandelen 43 prosent, og MUL-andelen 28 prosent.

Norfund legger vekt på investeringer i sårbare stater. Norfund gjorde sin første investering i Myanmar (mikrofinans) og de to første i Zimbabwe (bank og fiskeoppdrett) i 2013. Investerings-selskapet Kinyeti Capital i Sør-Sudan har gjort flere porteføljeinvesteringer samtidig som det ble gjort en direkte investering i det første større forretningsbygget i hovedstaden Juba. Norfund har arbeidet videre med å utvikle et vannkraftverk i Fula Rapids

i Sør-Sudan, hvor byggstart er planlagt i 2014. Uroen i Sør-Sudan som blusset opp i desember 2013 tydeliggjør imidlertid at investeringene i sårbare stater er beheftet med stor risiko, og skaper stor usikkerhet om framdriften i de aktuelle prosjektene.

Norfund har nå fem regionkontorer: Maputo, Nairobi og Johannesburg i Afrika, Bangkok i Asia og San Jose i Mellom-Amerika. Norfunds politikk er å rekruttere personell med lokal kompetanse. I 2013 er bemanningen ved regionkontorene ytterligere styrket.

Verdijustert egenkapital ved utgangen av 2013 var 12.580 millioner kroner, mot 10.854 millioner kroner ved utgangen av 2012.

2. NORFUNDS VIRKSOMHET

2.1. Virksomhet og virksomhetsområder

Norfunds formål er å bidra til utvikling gjennom investeringer i levedyktige, lønnsomme virksomheter. På denne måten bidrar Norfund til å skape arbeidsplasser og inntekter til ansatte og eiere, og skatteinntekter til det offentlige. Investeringene skal være addisjonelle ved å øke tilgangen på kapital og kompetanse i fattige land. I tillegg skal Norfund være katalytisk ved å mobilisere ytterligere kapital, både fra Norge og internasjonalt. Norfund investerer alltid sammen med andre, og går normalt ikke inn med mer enn 35 prosent av egenkapitalen i et selskap. For de fleste prosjektene er Norfunds bidrag en kombinasjon av kapital (egenkapital og/eller lån) og utøvelse av ansvarlig og kompetent eierskap. Utøvelse av godt eierskap krever betydelig kunnskap om land og sektor, investeringsfaglig håndverk, og, ikke minst, identifisering og valg av riktig(e) partner(e), samt aktiv oppfølging av investeringene.

Norfunds virksomhet er inndelt i følgende fire investeringsområder:

Fornybar energi: Investeringene i fornybar energi skal forbedre og øke elektrisitetsproduksjonen fra fornybare energikilder, og dermed bidra til å sikre grunnlaget for økonomisk utvikling. Prosjektene kjennetegnes ved stort kapitalbehov og høy risiko, blant annet knyttet til selve utbyggingen og de hydrologiske forholdene. Norfunds investeringer i fornybar energi har vist god lønnsomhet og har betydelige utviklingseffekter.

Den viktigste enkelthendelsen i 2013 var signeringen av en endelig avtale med Statkraft om å restrukturere og forlenge samarbeidet innen vannkraft. Hensikten er å styrke satsingen i attraktive, fremvoksende markeder, der både behovet for miljøvennlig energi og potensialet for å utvikle vannkraft er stort.

Et hovedelement i avtalen er etableringen av nytt selskap, SN Power, der Norfund eier 50 prosent. Selskapet skal ha et geografisk fokus som sammenfaller bedre med Norfunds prioriterte regioner. Agua Imara blir et datterselskap med fokus på Afrika og Mellom-Amerika, med TrønderEnergi og BKK som medeiere. Norfund kan gradvis selge seg ut av investeringer i geografiske områder som ikke er i Norfunds prioriterte regioner.

I 2013 har SN Power og Agua Imara konsentrert seg om byggingen av vannkraftverkene Cheves på 168 MW og Bajo Frio på 58 MW i henholdsvis Peru og Panama. Prosjektene vil fullføres mot slutten av 2014. Sammen med KLP har Norfund inngått investeringsavtaler for to nye solenergi prosjekter (115 MW) med Scatec Solar i Sør-Afrika. Begge prosjektene er under bygging og forventes satt i produksjon i juni 2014. Norfund deltar også i egenkapitalfinansiering av Kinangop vindpark i Kenya på 60 MW. Kinangop er det første storskala vindenergi prosjektet i Øst-Afrika. Endelig deltok Norfund i finansieringen av Bio2Watt, et småskala avfall-til-energi-prosjekt i Sør-Afrika som skal forsyne industri i Gauteng-området med kraft.

Finansinstitusjoner: Norfund investerer i eller gir lån til banker, mikrofinans- og andre finansinstitusjoner. Hovedmålet er å utvide tilbudet av finansielle tjenester til små og mellomstore bedrifter (SMB'er) og individer som ellers ikke har tilgang til slike tjenester.

Norfund inngikk investeringsavtaler på til sammen om lag 600 mill. kr i finansinstitusjoner i 2013. De viktigste investeringene var økte egenkapitalinvesteringer i DFCU Bank i Uganda, og vår første bankinvestering i Zimbabwe. Etableringen av Norfinance AS, som vil gjøre egenkapitalinvesteringer i Afrika, var et viktig skritt i å mobilisere privat norsk kapital til slike investeringer. Norfund overfører enkelte bankinvesteringer til Norfinance, og vil ha en eierandel på 49 prosent. Etableringen bidrar til å frigjøre midler for nye investeringer. Videre ble investeringer i mikrofinans i Kambodsja trappet opp, og Norfund gjennomførte sin første mikrofinansinvestering i Myanmar. Det ble foretatt en egenkapitalinvestering i Desyfin i Costa Rica, et selskap som tilbyr finansielle tjenester til små og mellomstore bedrifter. Norfund besluttet også å tilføre kapital til Norsk Mikrofinans Initiativs (NMI) tredje fond.

SMB-fond: SMB-fond er et nyttige instrument for å nå små og mellomstore bedrifter (SMB). Disse bedriftene har en viktig rolle i oppbyggingen av et velfungerende næringsliv og lokale arbeidsplasser. Mangel på kapital i SMB-sektoren gjør at Norfund har en addisjonell rolle ved investeringer gjennom slike fond. Fondsinvesteringene konsentreres om markeder der behovene er spesielt store, særlig i MUL, og prosjekter hvor Norfund kan ha en særlig addisjonell betydning. I 2013 investerte våre fond i 62 nye små og mellomstore bedrifter, og 49 % av dette var i de minst utviklede land.

I 2013 gikk vi inn i to nye fond som begge har en strategi som sammenfaller godt med Norfunds prioriteringer. Novastar vil tilby risikokapital til innovative vekstselskaper i Kenya og Etiopia i en tidlig fase, og hjelpe dem å vokse som leverandører av stadig bedre løsninger til det brede lag av forbrukere i disse markedene. Ascent Rift Valley Fund er et nytt fond som investerer i små og

mellomstore bedrifter i Kenya, Uganda og Etiopia. Norfund har vært aktiv i etableringen av selve fondet. Norfund har investert 10 MUSD i hver av disse fondene.

Industrielle partnerskap: Norfunds investeringer i industrielle partnerskap er egenkapitalinvesteringer i nyetableringer og i andre prosjekter med høy risiko og store utviklingseffekter. I disse investeringene er ofte Norfunds kompetanse og rolle som aktiv eier like viktig som selve finansieringen. Nye investeringer skjedde i 2013 kun i det sørlige og østlige Afrika. Norfund har hatt betydelige utfordringer i landbruksporteføljen i 2013, noe som ikke er uventet med en høy andel nyetableringer i vanskelige markeder og krevende produksjonsformer.

Norfund investerte i 2013 i 5,3 MUSD i Africa Century Food, en ledende oppdretter av tilapia i Zimbabwe med 10 000 tonn årlig produksjon, samt noe produksjon i Zambia og Uganda og dessuten kyllingproduksjon i Mosambik. Norfund vil tilføre selskapet norsk oppdrettskompetanse. Det ble også investert 5 MUSD i Asilia (African Spirit Group) som er en operatør av bærekraftig turisme i Tanzania og Kenya med utstrakt samarbeid med lokalbefolkningen. Videre investerte vi 5 MUSD i Equatorial Tower, et kontorbygg i Juba i Sør-Sudan, som vil tilby kontorlokaler av god kvalitet når det står ferdig. Investeringen er ikke berørt av uroen i landet.

Tilskuddsordningen: Norfund har en tilskuddsordning som skal forsterke utviklingseffektene av våre investeringer. Ordningen tilbyr profesjonell og teknisk bistand til prosjekter gjennom virksomhetsforbedring (som for eksempel opplæring, styrking av interne kontrollsystemer eller bedrede HMS rutiner), lokalsamfunnsutvikling og prosjektutvikling.

I 2013 administrerte Norfund gjennom tilskuddsordningen 14,9 millioner kroner, hvorav 4,6 millioner kroner var ubenyttede midler overført fra 2012.

Norfund godkjente nye tilskuddsprosjekter for totalt 20,7 millioner kroner fordelt på 27 prosjekter i 2013. Av disse var 22 prosent prosjektutvikling (11 prosent av midlene), 70 prosent virksomhetsforbedring (77 prosent av midlene) og 8 prosent lokalsamfunnsutvikling (12 prosent av midlene). 88 prosent av midlene gikk til prosjekter i Afrika (fordelt på 19 prosjekter), og 16 av årets nye prosjekter (66 prosent av midlene) var til de minst utviklede landene (MUL). Tre nye prosjekter ble igangsatt i sårbare stater (6 prosent av midlene).

I tillegg til 27 nye prosjekter ble 29 prosjekter fra tidligere år videreført i 2013. Av den totale porteføljen er 35 prosent av prosjektene relatert til Norfunds strategiske satsning på landbruk. Blant annet er det gitt støtte til utforming av modeller for inkludering av småbønder i landbruksinvesteringene. Dette gjelder både kartlegging av investeringsmuligheter som kommer småbønder til gode, og metoder for å inkludere småbønder i verdikjeden til større landbrukselskaper.

Norfund forvalter også øremerkede midler fra UD/ambassadene til utviklingen av et vannkraftverk i Fula Rapids, Sør-Sudan, samt risiko- avdempende tiltak ved våre investeringer i Sør-Sudan og Myanmar.

Norfund forvalter også et tilskuddsfond øremerket for prosjekter på Balkan på vegne av UD. Det meste av midlene er gitt i lån til to finansieringsselskaper.

På vegne av Norad administrerer Norfund et tilskudd (blandet kreditt) på 38 millioner kroner til vannkraftprosjektet Nam Sim i Laos. Tilskuddet ble utbetalt til Norfund fra Norad i desember 2011 og Norfund forventer å utbetale tilskuddet til prosjektet gradvis i løpet av 2013 og 2014.

Veiledningskontoret: Veiledningskontoret for næringsutvikling i utviklingsland drives i samarbeid med Norad, og er en førstelinjinstans for henvendelser fra aktører som ønsker å satse kommersielt i utviklingsland. Kontoret gir spesielt bedrifter råd og veiledning om økonomiske tilskudds- og finansieringsordninger. Kontoret hadde i 2013 knapt 230 henvendelser, vesentlig fra små- og mellomstore bedrifter. Også i 2013 har over halvparten av henvendelsene rettet seg mot Afrika med tyngde på Øst-Afrika. De fleste prosjekthenvendelsene retter seg mot Norads støtteordninger før investeringsfasen men kontoret har også hatt en del etterspørsel etter Norfunds egenkapital- og låneinstrumenter.

2.2. Realiseringer

Norfund har realisert to egenkapitalinvesteringer i 2013: Telecom Management Partner og Central America Investment Facility (CAIF).

Telecom Management Partner var opprinnelig en regional satsing inkludert telekom- og bredbåndstjenester, men ble redusert til et mobilselskap i Nambia, Cell One. Norfund var med på å starte opp selskapet som ble solgt til børsnoterte Orascom Telecom i 2008. I løpet av de 2 årene Norfund var aktiv eier ble antall mobilkunder i landet fordoblet og prisene mer enn halvert. Kvaliteten på tjenestene ble også forbedret. Det har tatt tid å avslutte selskapene og først høsten 2013 ble det siste av investert kapital tilbakebetalt. IRR for Norfund har vært 0 %.

Norfund investerte 1 MUSD i CAIF i 2001. Av denne investeringen har Norfund bare fått tilbake 0,3 MUSD. CAIF var et førstegenerasjonsfond opprettet av Commonwealth Development Corporation (CDC), og som senere ble overført til Aureos.

2.3. Finansiell risiko

I tråd med Norfunds utviklingsmessige formål investerer vi i land der rammevilkår, markeder og selskaper er preget av høy risiko. Det er således betydelig usikkerhet knyttet til fremtidige forhold. Den nordatlantiske finansielle krisen og dempet vekst i lavinntektsland har også skapt økt usikkerhet i land som Norfund investerer i, og i mange av Norfunds investeringer er det også betydelig motpartsrisiko. Investeringene har som hovedregel en mellomlang horisont på 7-10 år, ofte med begrensede muligheter for realisering underveis. Til utlån er det knyttet betydelig kredittrisiko. Norfund har rutiner for risikovurdering før investeringsbeslutninger tas, og for risikohåndtering i investeringsperioden. Risikoprofilen på porteføljen er i henhold til Norfunds mandat.

Våre investeringer gjennomføres i stor utstrekning i utenlandsk valuta, i all hovedsak amerikanske dollar, men også i euro og

sørafrikanske rand samt annen lokal valuta. Norfunds resultat rapporteres i norske kroner. I de enkelte investeringene er det også valutarisiko mellom Norfunds investeringsvaluta og bedriftenes inntektsstrømmer i lokal valuta. Vårt mandat tilsier at Norfund ikke skal bruke ressurser på å sikre verdien av porteføljen i norske kroner, siden midlene skal reinvesteres utenfor Norge. Norfunds investeringsforpliktelser er altså i utenlandsk valuta. Utbetalingene fra våre reserver i norske kroner skjer ofte lenge etter at kontrakt er inngått og da til en ukjent kurs. For å håndtere denne risikoen holdes noe av investeringsmidlene tilbake som buffer i Norges Bank.

I Norfunds avtalefestede portefølje utgjør direkte egenkapitalinvesteringer 61 prosent, indirekte egenkapitalinvesteringer gjennom fond 21 prosent og lån 18 prosent. 37 prosent er investert i Afrika sør for Sahara, og MUL-andelen er 22 prosent. Når investeringene i SN Power holdes utenfor er MUL-andelen 35 prosent og 63 prosent er investert i Afrika.

2.4. Samfunnsansvar

Norfund tar samfunnsansvar gjennom å sette høye krav til egen drift og til driften av virksomhetene i porteføljen. Norfund har nulltoleranse for korrupsjon, og krever at menneskerettigheter, likestilling, lokalsamfunn, samt hensyn til miljø og biologisk mangfold ivaretas. I mange av landene Norfund investerer i er lover og regler som beskytter arbeidstakere og utsatte gruppers rettigheter av varierende kvalitet og ofte svakt implementert. Norfund stiller derfor krav utover det som er regulert i den nasjonale lovgivningen og forplikter virksomhetene til å følge Verdensbankens International Finance Corporation (IFC)s standarder for miljø og sosiale forhold.

Standardene omfatter blant annet urfolks rettigheter, biodiversitet, lokalsamfunnsansvar og ILOs kjernekonvensjoner. Oppfølging av standardene er en integrert del av arbeidet med å inngå investeringsavtaler og å følge opp investeringene. Norfund har etablert en «Business Integrity Policy» og rapporteringsrutiner ved mistanker om økonomiske misligheter og korrupsjon som følges opp løpende i alle deler av organisasjonen. For mistanker om økonomiske misligheter og korrupsjon er det etablert en egen rapporteringsrutine til eier, Utenriksdepartementet.

Norfund har vedtatt prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Norfund drives i samsvar med gjeldende regelverk for økonomistyring i staten, og forebygging av økonomisk mislighold er integrert i Norfunds mandat og virksomhet.

Gode arbeidsforhold for ansatte er en grunnleggende målsetting for Norfund. Å bidra til at virksomhetene vektlegger helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en betydelig utfordring, særlig ved større byggeprosjekter. Vi skal sørge for at nødvendig sikkerhetsutstyr blir brukt, og at rutiner følges av alle involverte, inkludert underleverandører. Norfund bruker betydelige ressurser på å følge opp HMS-krav i alle våre investeringer.

Rapportering av alvorlige ulykker og dødsfall er et ufravikelig kontraktskrav. Det ble rapportert inn 22 arbeidsrelaterte dødsfall fra Norfunds portefølje i 2013. Trafikkulykker er et stort problem i mange utviklingsland, og hele 13 av dødsfallene skjedde som følge av trafikkulykker. I Norfunds direkte investeringer rapporte-

res dødsulykker umiddelbart til styret og eier. Norfund følger opp alle dødsfall for å sikre at ulykkene etterforskes, at sikkerhetsrutiner om nødvendig justeres, og at de etterlatte får den kompensasjonen de har krav på. I alle fjorårets 22 tilfeller er kompensasjon utbetalt. Norfund vil fortsette å arbeide for å redusere ulykker ved investeringene. Virksomhetsrapporten gir en nærmere redegjørelse for dødsulykkene.

Norfund investerer alltid sammen med andre investorer, og ofte gjennom strukturer eller fond som er satt opp av andre. I land med svake rettsystemer og/eller der det er fare for korrupsjon i rettsapparatet, er forvaltning og håndhevelse av lover og regler ofte ikke effektivt eller forutsigbart. I slike land kan det være vanskelig for Norfund og våre partnere å sikre at rettslige grep kan gjøres ved økonomisk mislighold eller tvister. Dette utgjør en risiko som blir for stor for mange investorer og långivere. Ved investeringer i svakt utviklede land forutsettes det derfor ofte at et tredjelands jurisdiksjon benyttes. Bruken av slike oversjøiske finanssentra (OFS) gir Norfund et spesielt ansvar for å påse at vi har full innsikt i de transaksjoner som skjer og sikre at vi ikke på noen måte bidrar til skatteunndragelse eller ulovlige kapitalstrømmer. I tråd med retningslinjer gitt av Utenriksdepartementet utviser Norfund stor forsiktighet med bruk av OFS. Når det er nødvendig å bruke tredjelands jurisdiksjon, gjør Norfund dette kun gjennom OECD-land, eller land som Norge har inngått skatte- eller innsynsavtale med.

Norfund integrerer hensyn til det ytre miljøet i driften og tilstreber å følge retningslinjene for «grønn stat». Retningslinjene stiller krav om at miljøhensyn skal integreres i virksomheten, og at det utarbeides et system for miljøledelse. Det ble derfor for noen år siden gjennomført en kartlegging av Norfunds påvirkning på det ytre miljøet. Som en liten kunnskapsbedrift har Norfund begrenset miljøpåvirkning. Den største miljøbelastningen Norfunds egen forretningsdrift forårsaker, knytter seg til flyreiser. I 2013 medførte Norfunds norskbaserte medarbeideres reisevirksomhet CO₂-utslipp på om lag 466 tonn.

Fra 2012 har de fleste flyvninger med avgang eller landing i EØS-området vært underlagt kvoteplikt gjennom det europeiske kvotesystemet. For disse tjenestereisene er dermed flyselskapene ansvarlige for kvoter for utslipp.

2.5. Utviklingseffekter

Norfund gir hvert år ut en virksomhetsrapport som detaljert redegjør for investeringene og utviklingseffektene av disse. Norfunds formål er å bidra til bærekraftig utvikling gjennom lønnsomme investeringer i næringsvirksomhet i utviklingsland. Lønnsomme bedrifter er grunnleggende for økonomisk vekst og utvikling. Gjennom produksjon av varer og tjenester bidrar de til økt verdiskaping og arbeidsplasser. Norfund skaper utviklingseffekter gjennom å investere med høye miljømessige og sosiale krav i virksomheter og prosjekter som ellers ikke ville blitt realisert. Norfund prioriterer investeringer i land og sektorer som har særlig kapitalmangel, for eksempel oppstartvirksomheter, landbruk og utbygging av fornybare energikilder. Dette er utfordrende, men ved å gjøre det på en ansvarlig måte kan Norfunds virksomhet bidra til varige utviklingseffekter samtidig som vi baner veien for andre investorer. Det krever en aktiv eierutførelse for å følge opp at virksomhetene opererer i tråd med våre krav og forventninger,

samt at vi oppnår de utviklingseffektene vi ønsker. Et viktig ledd i dette arbeidet er kompetanseoverføring. Gjennom styredeltakelse og tett prosjektoppfølgning bidrar Norfund til bedre virksomhetsledelse, økonomirutiner og systemer for helse, miljø og sikkerhet. Dette styrker overlevelsessevnen til bedriftene og derigjennom utviklingseffektene. Norfund bruker også tilskuddsordningen for å forsterke utviklingseffektene.

Ved utgangen av 2013 var 314.000 mennesker sysselsatt ved virksomheter Norfund hadde investert i. Kvinne-andelen i den samlede sysselsettingen var 38 prosent. Det ble innbetalt 5,9 milliarder kroner i selskapskatt, avgifter, lisenser med mer til myndighetene i våre investeringsland.

Gjennom investeringene i fornybar energi produseres elektrisitet tilsvarende forbruket til 8,9 millioner mennesker i de aktuelle landene.

SN Powers porteføljeselskaper hadde i 2013 en verdiskaping på totalt 2,7 milliarder kroner. Lønn og andre personalgoder til ansatte utgjorde vel 10 prosent av verdiskapingen. 1,45 milliarder kroner ble betalt i skatter og avgifter til nasjonale myndigheter.

SN Powers porteføljeselskapers virksomhet resulterte i en reduksjon på 1,14 millioner tonn CO₂-utslipp i 2013. Norfunds vektete andel utgjør en reduksjon av omtrent 457 000 tonn CO₂-utslipp i 2013.

3. ORGANISASJON OG DRIFT

3.1. Eierstyring og selskapsledelse

Norfundloven ble revidert i 2013 for å være mest mulig harmonisert med den øvrige selskapslovgivningen. De viktigste endringene i loven er at de ansatte gis rett til å velge styrerepresentanter, og at det ble åpnet for at fondet kan organisere virksomheten gjennom datterselskaper. Videre ble generalforsamling innført som øverste organ.

Norfunds styre ble valgt av generalforsamlingen i august 2013. Styret består av Kristin Clemet (leder), Stein Tønnesson, Borghild Holen, Finn Jebesen, Svein Tveitdal, Margareth Aske, Petter Vilsted og Marianne Halvorsen. De to sistnevnte er valgt av og blant de ansatte i fondet.

Norfunds internkontrollsystem bygger på en struktur der dokumentene inndeles i ulike nivåer som spenner fra styrende dokumenter som lov og instruks, til konkrete rutiner for oppfølging. Strukturen er operasjonalisert og gir mulighet for kontroller, måling og etterprøving.

3.2. Personell, organisasjon og likestilling

Norfund er en kompetansebedrift som har etablert retningslinjer for rekruttering, kompetanse og likestilling. Det er etablerte rutiner for medarbeideroppfølging og belønning. Det blir rekruttert målrettet for å styrke organisasjonen i henhold til strategien.

Antall årsverk i 2013 var 53,7. Per 31. desember var det ansatt 54 personer, hvorav 20 med utenlandsk bakgrunn. Nitten av de ansatte arbeidet ved regionkontorene i Sør-Afrika, Kenya, Mosambik, Costa Rica og Bangkok. Kvinneandelen blant styrets faste medlemmer var på 50 prosent. I Norfunds ledergruppe var to av seks kvinner, og kvinneandelen blant alle ansatte var på 23 prosent. 5 av de 8 personene som fikk ansettelse i 2013, var kvinner. Norfund har fokus på likestilling i sin personalpolitikk, og oppfordrer kvinner og personer med utenlandsk opprinnelse om å søke på stillinger.

Norfund hadde i 2013 et sykefravær på 5,1 prosent av total arbeidstid, tilsvarende 620 dager. Dette er om lag 0,5 prosent lavere enn i 2012. Det inntraff ingen personskader eller skader på Norfunds materiell.

Styret finner det ikke nødvendig å iverksette spesielle tiltak knyttet til arbeidsmiljøet eller for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

4. REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Norfund hadde i 2013 et overskudd på 328 millioner kroner (42 millioner kroner i 2012). Norfund er et investeringsselskap. Norfunds driftsinntekter består derfor av renter, utbytte og salgsgvinster. For tradisjonelle produksjonsvirksomheter er dette klassifisert som finansposter. Tilsvarende er investeringen i tilknyttet selskap en del av driften, og Norfunds resultatandel fra tilknyttet selskap er derfor ført som driftsinntekter.

Norfunds inntekter var på 423 millioner kroner (427 millioner kroner i 2012). Renteinntektene på 98 millioner kroner er omtrent på nivå med renteinntektene i 2012. Mottatte utbytter fra fond og egenkapitalinvesteringer på 63 millioner kroner er redusert med 20 millioner kroner fra 2012 grunnet lavere utbytte fra enkelte fondsinvesteringer. Sammenlignet med 2012, hadde SN Power resultatoppgang i 2013, og Norfunds andel var på 274 millioner kroner. Økningen skyldes i stor grad gode resultater fra virksomheten på Filippinene og i Chile samt styrking av USD mot NOK.

Norfunds driftskostnader før valutaregulering av lån og nedskrivninger er økt med 21 millioner kroner til 127 millioner kroner i 2013. Dette skyldes høyere kostnader i forbindelse med ekstern assistanse for prosjekter. Personalkostnadene er redusert med 4 millioner kroner som følge av lavere pensjonskostnad. Dette skyldes regnskapstekniske forhold, Norfunds pensjonssystem er ikke endret. Styrking av investeringsvalutaene mot norske kroner har medført en positiv valutaregulering på våre lån med 77 millioner kroner, mot et tap på 93 millioner kroner i 2012. Det er foretatt større nedskrivninger i 5-6 investeringer i 2013, og totalt er fonds og egenkapitalinvesteringene nedskrevet med 111 millioner kroner i 2013.

Bokførte andre renteinntekter var 31 millioner kroner, en økning med om lag 4 millioner kroner sammenliknet med 2012. Norfunds overskudd på 328 millioner kroner er tilført overskuddsfond i samsvar med instruksjonen. Norfunds interne verdilurderinger tilsier at det fortsatt er betydelige merverdier i porteføljen utover de bokførte verdiene. Norfunds balanse ved utgangen av 2013 var på 10.277 millioner kroner (mot 8.534 millioner kroner året før),

en økning på 1.743 millioner kroner. Endringen i balansen er i hovedsak et resultat av at 1.198 millioner kroner ble tilført fra eier, overskudd fra driften, samt en økning på 235 millioner kroner som følge av egenkapitaljustering av vår eierandel i SNPI som følge av at USD styrket seg mot norske kroner. Norfunds egenkapital utgjorde 10.201 millioner kroner (mot 8.439 millioner kroner i 2012) og 7.476 millioner kroner var ved årsskiftet utbetalt til investeringene (mot 6.624 millioner kroner i 2012). Norfund har ikke rentebærende gjeld. Norfund utbetalte totalt 1.164 millioner kr til investeringene og fikk 488 millioner kroner tilbake fra investeringene i 2013. Styret anser selskapets likviditet som tilfredsstillende. Det er gjort nedskrivninger på totalt 8 av 51 lån pr 31.12.2013. Nedskrivningene utgjør 4 prosent av avtalefestet beløp.

Norfund utfører ikke spesielle forsknings- og utviklingsaktiviteter som har betydning for regnskapet. Det har ikke inntruffet viktige hendelser etter balansedagen som har faktiske eller potensielle virkninger på resultat og stilling. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet per 31. desember 2013 en rettvise beskrivelse av selskapets økonomiske stilling. Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

5. FREMTIDSUTSIKTER

Et lønnsomt og bærekraftig næringsliv er avgjørende for at land skal kunne bekjempe fattigdom, skape arbeidsplasser og økonomisk vekst. Investeringer i næringsvirksomhet er noe av det viktigste vi kan bidra med for at landene skal oppnå utvikling. Lønnsomhet er en forutsetning for å skape bærekraftige bedrifter. Å kunne vise til gode finansielle resultater er også viktig for å øke kommersielle investorerens interesse for investeringer i fattige land.

Nøkkelen til å lykkes i etablering og oppfølging av gode investeringsprosjekter med store utviklingseffekter, er kompetanse. Å bygge en organisasjon med kompetanse for investeringer i fattige land er en krevende og langsiktig prosess. Norfund har over tid systematisk arbeidet med å bygge opp organisasjonen, og har etablert seg som en attraktiv arbeidsgiver og som en attraktiv investeringspartner for norske og internasjonale investorer. Norfund har vokst raskt og er blitt en middels stor utviklingsfinansinstitusjon sammenlignet med tilsvarende fond i Europa. Norfund skiller seg ut med en fokusert strategi og en sterk posisjon innen fornybar energi.

Det høye investeringsnivået i 2013 reflekterer en stor tilgang på gode prosjekter med stor forventet utviklingseffekt. Fondet er nå inne i en fase der investeringsetterspørselen og fondets kapasitet til å gjennomføre investeringer overstiger tilgjengelig kapital. Vi vil derfor fortsette arbeidet med å mobilisere mer kapital i samarbeid med andre partnere.

Norfund vil fortsatt prioritere investeringer som gir særlig store utviklingseffekter. Det tilsier prioritering av investeringer i energiproduksjon, landbruk og landbruksbasert industri, samt finansinstitusjoner (spesielt finansinstitusjoner som finansierer små og mellomstore bedrifter og lavinntektsgrupper, herunder mikrofinans). Det primære investeringsinstrumentet vil være egenkapital og egenkapitalignende instrumenter. Norfund vil også tilby langsiktige lån til finansinstitusjoner, inkludert lån i lokal valuta. Norfund vil videreføre den offensive agri-satsingen, men vil

i 2014 foreta justeringer for å redusere risikoen i denne delen av porteføljen. Norfund vil fortsatt investere gjennom aktive eierfond for å nå fram til SMB-er, men konsentrere aktiviteten om fond som investerer i markeder der risikoen er særlig høy og det er begrenset tilgang på alternative kapitalkilder.

Norfund vil opprettholde sitt høye ambisjonsnivå for miljømessige og sosiale standarder og god virksomhetsledelse. Herunder vil vi stille krav om, og bistå porteføljeselskapene i å tilfredsstillende IFCs Performance Standards. Vi skal være i fremste rekke når det gjelder å utvikle gode arbeidstakerrelasjoner ved våre direkte investeringer. Våre ambisjoner med hensyn til å maksimere og måle og dokumentere utviklingseffektene fra investeringene vil styrkes ytterligere. Vi vil særlig legge vekt på å realisere Norfunds strategiske mål; prioritere de minst utviklede landene (MUL), Afrika sør for Sahara, oppstart av nye bedrifter, sikre addisjonalitet og mobilisere privat kapital. Norfund har allerede gjennomført investeringsprosjekter i sårbare stater som Myanmar og Sør-Sudan, og vil fortsette arbeidet med å utvikle nye instrumenter og arbeidsformer tilpasset forholdene i disse landene.

I tråd med Norfunds gjeldende strategi investerer vi i dag i fire regioner: Mellom-Amerika, utvalgte land i Sørøst-Asia, det sørlige Afrika og Øst-Afrika. Hvor bredt geografisk Norfund skal gå, er først og fremst et ressurs spørsmål. Med økt tilførsel av kapital, vil det kunne bli aktuelt å utvide det geografisk prioriterte området.

Norfund vil i tråd med gjeldende retningslinjer fra Utenriksdepartementet fortsatt være tilbakeholden med bruk av tredjelands jurisdiksjoner, og være opptatt av å sikre transparens i investeringene. De gjeldende retningslinjene for investeringer gjennom

tredjeland gir Norfund anledning til å investere gjennom OECD-land og land som Norge har skatte- eller innsynsavtale med. Norge har nå slike avtaler med de fleste relevante tredjeland. Styret i Norfund legger til grunn at gjeldende reguleringsregime videreføres.

Tilgang på energi er avgjørende for utvikling i fattige land. Norfund vil øke satsingen på investeringer i energiproduksjon. En betydelig del av den årlige kapitalallokeringen er forutsatt anvendt til investeringer i fornybar energi. Spesielt i Afrika sør for Sahara øker energibehovene raskt. Gjennom det restrukturerte SN Power vil vi øke satsingen på vannkraftutbygging i Afrika. Norfund har videre allerede gjort flere viktige investeringer i sol- og vindenergi i Afrika. Vi vil i 2014 utforske muligheter for å samarbeide med industrielle partnere for investeringer i vindenergi og solenergi.

Fornybare kilder som vann, sol og vind kan ikke alene dekke opp det voksende energibehovet i Afrika, og nye kull- og oljekraftverk bygges løpende for å dekke den økte etterspørselen. Flere land i regionen har imidlertid naturgassforekomster som vil kunne være et miljø- og klimamessig bedre alternativ for disse landene. Norfund vil vurdere om fondet kan bidra til en renere energi-produksjon gjennom investeringer i gasskraft.

Norfund ser det som ønskelig at eier klargjør hvilke mål som bør settes for Norfunds virksomhet frem mot 2020. Det ville gjøre det mulig å videreføre det langsiktige arbeidet med å bygge kompetanse og kapasitet til fortsatt å utvide virksomheten. En naturlig langsiktig ambisjon kunne være at fondet i 2020 skal tilsvare 1 prosent av Statens pensjonsfond utland.

Oslo, den 24. mars 2014

Stein Tønnesson
Petter Vilsted

Borghild Holen

Margareth Aske

Svein Tveitdal

Finn Jebsen

Marianne Halvorsen

Kjell Roland
Administrerende direktør

Kristin Clemet
Styreleder

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i NOK 1000	Note	2013	2012
DRIFTSINNTEKTER			
Renteinntekter lån - investert portefølje	1	97 577	100 538
Realiserte aksjegevinster	1	0	15 220
Mottatte utbytter	1	63 591	83 394
Innbetalte renter og andre prosjektinntekter Norad låneporteføljen	1,6	0	422
Andre driftsinntekter	1	3 754	2 599
Resultatandel tilknyttet selskap	5	270 332	225 261
Sum driftsinntekter		435 253	427 433
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnad	2	59 185	63 121
Avskrivning varige driftsmidler	4	2 094	1 846
Andre driftskostnader	2,3	65 355	41 508
Sum driftskostnader før valutaregulering av lån og nedskrivninger investeringsprosjekter		126 633	106 475
Agioregulering av lån til prosjekter/ disagio(-)	1	77 448	-92 612
Nedskrivning investeringsprosjekter (-)/ tilbakeføringer(+)	1	-110 984	-191 122
Driftsresultat		275 084	37 225
Andre renteinntekter		31 281	25 698
Andre finansinntekter		23 795	7 731
Andre finanskostnader		1 725	27 898
Finansresultat		53 351	5 531
Resultat før skatt		328 435	42 756
Skattekostnad	11	-116	-382
Årsresultat		328 319	42 374
OVERFØRINGER			
Overført til overskuddsfond	13	328 319	42 374
Overført fra overskuddsfond		0	0
Sum disponert		328 319	42 374

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000	Note	2013	2012
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	4	5 413	4 490
Sum varige driftsmidler		5 413	4 490
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	5	4 504 515	3 868 661
Sum finansielle anleggsmidler		4 504 515	3 868 661
Sum anleggsmidler		4 509 928	3 873 151
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Andre fordringer	6	85 602	81 468
Låneporteføljen	6	0	0
Sum fordringer		85 602	81 468
Investeringer			
Aktiverte prosjektutviklingskostnader	7	48 513	30 576
Lån til investeringsprosjekter	1,8	1 334 472	1 109 118
Egenkapitalinvesteringer	1,9	2 246 806	1 829 861
Sum investeringer		3 629 791	2 969 555
Bankinnskudd, kontanter og kontantekvivalenter			
Bankinnskudd	12	2 051 484	1 609 557
Sum bankinnskudd, kontanter og kontantekvivalenter		2 051 484	1 609 557
Sum omløpsmidler		5 766 877	4 660 580
Sum eiendeler		10 276 805	8 533 731

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000	Note	2013	2012
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Grunnfondskapital	13	6 248 750	5 337 750
Reservekapital	13	2 258 250	1 971 250
Sum innskutt egenkapital		8 507 000	7 309 000
Opptjent egenkapital			
Overskuddsfond	13	1 693 550	1 129 907
Sum opptjent egenkapital		1 693 550	1 129 907
Sum egenkapital		10 200 550	8 438 907
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	2	12 037	20 489
Sum avsetning for forpliktelser		12 037	20 489
Annen langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 050	8 096
Skyldige offentlige avgifter		5 026	4 274
Ubenyttede midler	14	37 339	53 759
Annen kortsiktig gjeld		11 803	8 207
Sum kortsiktig gjeld		64 218	74 336
Sum gjeld		76 255	94 824
Sum egenkapital og gjeld		10 276 805	8 533 731

Oslo, den 24. mars 2014

 Kristin Clemet
 Styreleder
 Stein Tønnesson Borghild Holen Margareth Aske Svein Tveitdal Finn Jebsen
 Marianne Halvorsen Petter Vilsted
 Kjell Roland
 Administrerende direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Alle beløp i NOK 1000	Note	2013	2012
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat før skattekostnad		328 319	42 374
Ordinære avskrivninger	4	2 094	1 846
Tilbakeføring nedskrivning (-) / nedskrivning investeringsprosjekter		50 706	202 400
Forskjeller i kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordning		-8 155	6 461
Resultatandel tilknyttet selskap	5	-270 332	-225 261
Effekt av valutakursendringer		-96 758	95 234
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-15 769	-17 002
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-9 895	106 051
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	4	-3 016	-2 254
Innbetaling ifm. salg/tilbakebetalt fra aksjer/andeler ført mot kostpris		259 462	145 551
Utbetalinger ved kjøp aksjer/andeler i andre foretak		-779 689	-596 716
Utbetalinger ved lån til investeringer		-487 260	-385 502
Innbetalinger - avdrag lån investeringer		262 406	343 142
Innbetalinger andre investeringer		0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-748 097	-495 779
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling ved opptak av ny kortsiktig gjeld	14	37 840	34 033
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	14	-35 920	-34 499
Inn-/utbetalinger av egenkapital	13	1 198 000	1 030 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		1 199 920	1 029 534
VALUTAKURSENDRINGER, KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		441 927	639 806
Bankinnskudd, kontanter og kontantekvivalenter 01. januar		1 609 557	969 752
Bankinnskudd, kontanter og kontantekvivalenter 31. desember	12	2 051 484	1 609 556

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet for NORFUND består av følgende:

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter

Årsregnskapet, som er utarbeidet av fondets styre og ledelse, må leses i sammenheng med årsberetningen og revisjonsberetningen.

GRUNNLEGGENDE PRINSIPPER – VURDERING OG KLASSIFISERING

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2013. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av eiendeler og gjeld, finansiell stilling og resultat.

Årsregnskapet er basert på grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Når faktiske tall ikke er tilgjengelige på tidspunktet for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgpris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes, avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Investeringene verdivurderes i henhold til International Private Equity and Venture Capital (IPEV) sine retningslinjer for verdivurdering.

Det er i henhold til god regnskapsskikk noen unntak fra de generelle vurderingsreglene. Disse unntakene er kommentert i de respektive noter. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres. Inndelingen i segmenter er basert på fondets interne styrings- og rapporteringsformål, samt på risiko og inntjening. Det presenteres tall for geografiske markeder, da geografisk fordeling av aktiviteten er av betydning for å vurdere fondet. Tallene er avstemt mot fondets resultat og balanse.

DE VIKTIGSTE REGNSKAPSPRINSIPPENE FONDET FØLGER

Inntektsføringsprinsipper

I driftsinntekter inngår utbytte, gevinst ved salg av aksjer/eierinteresser i andre selskaper, renteinntekter på lån gitt til andre selskaper, styrehonorar, andre prosjektinntekter, gevinst ved salg av anleggsmidler og rente- og avdragsinnbetalinger fra låneporteføljen.

Gevinst ved salg av aksjer/eierinteresser i andre selskaper inntektsføres i det året salget skjer. Gevinster fra fond føres som utbytte. Renter

inntektsføres etter hvert som disse opptjenes. Andre tilbakebetalinger fra aksjer/eierinteresser går til fradrag i bokført verdi og blir således ikke inntektsført.

Innbetalinger fra låneporteføljen føres til inntekt på innbetalingstidspunktet (kontantprinsippet).

Når lån til investeringsprosjekter klassifiseres som problemengasjementer, inntektsføres renter basert på nedskrevet verdi. Inntektsføringen av renter relatert til misligholdte, ubetalte renter tilbakeføres.

Finansinntekter og -kostnader

Renteinntekter på fondets likviditetsreserve inntestående i Norges Bank og andre norske banker er ført som finansinntekter. Resultat av avsluttede terminkontrakter inngått for valutasikring av porteføljen er i sin helhet ført mot henholdsvis annen finansinntekt og annen finanskostnad.

Tilknyttet selskap

Som tilknyttet selskap regnes foretak hvor Norfund har betydelig innflytelse, men som ikke er datterselskap eller felles kontrollert virksomhet. Tilknyttet selskap innarbeides i regnskapet etter egenkapitalmetoden. Fondets andel av resultatet i tilknyttet selskap, innarbeides i egen linje i regnskapsoppstillingen. I balansen vises eierandelene på tilsvarende måte i egen linje på aktivsiden. Investeringen i Statkraft Norfund Power Invest AS bokføres som tilknyttet selskap i samsvar med god regnskapsskikk. I den grad man ikke har endelige tall, benytter man estimater for forventet resultat.

Egenkapitalinvesteringer

Norfund behandler normalt sine investeringer i andre selskaper som omløpsmidler, dvs. at egenkapitalmetoden ikke benyttes, selv om fondets eierandeler gir Norfund en betydelig innflytelse. Begrunnelsen er at formålet med Norfunds investeringer er å avhende hele eller deler av den enkelte investering etter normalt 3 – 10 år. Dette er i samsvar med Norfunds formål og i tråd med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk. God regnskapsskikk legger til grunn at slike investeringer i sin karakter er forbigående og derfor bør tas med under omløpsmidler.

Egenkapitalinvesteringer i selskaper er vurdert til det laveste av kostpris og markedsverdi ut i fra en konkret vurdering av hver investering, slik at enkeltinvesteringer nedskrives hvor dette anses påkrevet på grunn av antatt varig verdifall (individuelt vurderte nedskrivninger). Det foretas ingen gruppevis nedskrivninger. Se også avsnittet om valutabehandling nedenfor.

Ved hel- eller delrealisering av investeringer blir gevinst/tap beregnet med utgangspunkt i opprinnelig kostpris i norske kroner. Dette medfører at realisasjoner blir en funksjon av endringer i valutakurs og verdiendring på investeringen i valuta.

Med avtalefestede investeringer menes at det foreligger en ekstern forpliktelse på oppgitt beløp.

I investeringsavtaler benytter Norfund ofte forskjellige instrumenter som opsjoner, konverteringsmuligheter etc. for å redusere risiko. Disse instrumentene er hensyntatt i verdivurderingen på den enkelte investering.

UTLÅN

Norfund forvalter to typer utlån:

- Utlån til Norfunds investeringer, utbetalt av Norfund (lån til prosjekter)
- Utlån til bedrifter i utviklingsland, som er overtatt fra NORAD (låneporteføljen)

Utlån (til prosjekter) betraktes som omløpsmidler.

Utlån vurderes til amortisert kost etter lineær fordelingsmetode.

Låneporteføljen som er overtatt fra NORAD er, med bakgrunn i fondets strategi, klassifisert som omløpsmiddel og bokført til historisk kost kr 0. Innbetalinger på lånene følger dermed kontantprinsippet og inntektsføres ved innbetaling.

Konstaterte tap

Tap på engasjementer som er konstatert gjennom konkurs, avvikling av bedrift eller lignende og tap ved salg av aksjer, bokføres som konstaterte tap.

Valutaposter

Pengeposter bokføres til valutakurs ved regnskapsårets slutt. Urealisert valutagevinst/tap på utlån er inkludert i driftsresultatet. Urealisert gevinst/tap på andre pengeposter bokføres som finansinntekt/-kostnad. I verdivurderingen av investeringene (se ovenfor) inngår også vurdering av verdiendringer som følge av endringer i valutakurs.

Norfund har ikke sikret den investerte porteføljen ved bruk av sikringsinstrumenter. Norfund har imidlertid akseptert at SN Power gjør bruk av sikringsbokføring på sin portefølje. Se nærmere beskrivelse i SN Powers årsrapport.

Bankinnskudd, kontanter og kontantekvivalenter

Likvider består av bankinnskudd.

Kortsiktige fordringer

Kortsiktige fordringer er ført opp til sin antatte verdi og redusert for uerholdelige poster.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er oppført til kostpris og redusert med driftsøkonomiske avskrivninger ut i fra antatt økonomisk levetid på driftsmiddelet.

Leieavtaler

For leieavtaler som ikke balanseføres anses leiebetalingene som en driftskostnad som fordeles systematisk over hele leieperioden.

Egenkapital

Norfunds kapital er delt i grunnfondskapital, reservekapital og overskuddskapital. Fordelingen er foretatt på bakgrunn av rammevilkårene for Norfunds virksomhet ved at det skal gis melding til Utenriksdepartementet hvis fondets tap er av en slik størrelse at det angriper grunnfondskapitalen. Årets overskudd tillegges overskuddskapitalen, mens underskudd vil komme til fradrag i denne eller reservekapital, hvis førstnevnte fond er av en slik størrelse at det ikke dekker årets underskudd.

Offentlige tilskudd

Norfund mottar offentlige tilskudd som blir behandlet etter NRS 4. Norfund har vurdert at nettoføring av offentlige tilskudd selskapet mottar gir det beste bildet av regnskapet.

Nærstående parter

Norfund definerer Statkraft Norfund Power Invest AS som nærstående part.

Utsatt skatt og skattekostnad

Norfund er unntatt beskatning gjennom egen paragraf i skatteloven. I enkelte land er Norfund pliktig å betale kildeskatt på renter og utbytter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet har pensjonsordninger som gir de ansatte i Norge rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger er balanseført som avsetning, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri fordring dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Arbeids-giveravgift avsettes på netto pensjonsmidler.

Virkning av planendringer med tilbakevirkende kraft som ikke er betinget av fremtidig opptjening blir inkludert i resultatregnskapet umiddelbart.

Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratrukket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad, og er presentert sammen med lønn og andre ytelser. Arbeids-giveravgift beregnes på innbetalte midler til pensjonsordningen.

Selskapet har pensjonsordning for ansatte ved regionskontorene utenfor Norge, i hovedsak innskuddsbaserte ordninger.

NOTER

NOTE 1 – SEGMENTINFORMASJON

Segmentinformasjon etter virksomhetsområde

Tabellen under viser en oversikt over resultatet til Norfunds investeringsavdelinger, låneporteføljen overtatt fra Norad (se note 6), felles funksjoner og annen virksomhet. Fellesfunksjonenes kostnader er fordelt i all hovedsak med utgangspunkt i antall ansatte innen hvert område og ligger fordelt som en del av annen driftskostnad.

(Tall i 1 000 kr)	2013								2012							
	NORFUND total	SMB-fond	Finans-institusjoner	Fornybar energi	Industrielle partnerskap	Felles funksjoner	Annen virksomhet	Låneporteføljen*	NORFUND total	SME-fond	Finans-institusjoner	Fornybar energi	Industrielle partnerskap	Felles funksjoner	Annen virksomhet	Låneporteføljen*
DRIFTSINNTEKTER																
Renter - investert portefølje	97 577	0	76 390	5 456	15 731	0	0	0	100 538	1 609	78 871	4 283	15 775	0	0	0
Realiserte gevinster	0	0	0	0	0	0	0	0	15 220	46	15 174	0	0	0	0	0
Mottatte utbytter	63 591	43 004	20 169	0	419	0	0	0	83 394	74 645	8 523	0	226	0	0	0
Andre prosjektinntekter	3 754	8	2 038	1 100	405	203	0	0	3 021	55	1 682	454	385	23	0	422
Resultat fra inv. i felleskontrollerte selskap	270 332	0	0	270 332	0	0	0	0	225 261	0	0	225 261	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	435 253	43 011	98 597	276 887	16 555	203	0	0	427 433	76 356	104 249	229 998	16 386	23	0	422
DRIFTSKOSTNADER																
Lønn og personalkostnader	-59 185	-3 459	-10 747	-8 202	-17 104	-18 715	-855	-102	-63 121	-6 574	-9 872	-7 927	-16 675	-20 890	-1 096	-87
Avskrivning varige driftsmidler	-2 094	0	0	-5	0	-2 089	0	0	-1 846	-18	-18	0	0	-1 810	0	0
Tap ved salg driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Annen driftskostnad	-65 355	-1 415	-5 417	-25 955	-6 851	-23 953	-1 761	-2	-41 508	-1 007	-3 487	-5 037	-6 131	-24 139	-1 703	-4
Fordeling av felleskostnader	0	-3 467	-13 016	-9 596	-17 248	44 757	-1 320	-111	0	-8 556	-11 644	-7 448	-17 740	46 839	-1 387	-63
Sum driftskostnader	-126 633	-8 342	-29 180	-43 757	-41 203	0	-3 936	-215	-106 475	-16 156	-25 021	-20 412	-40 547	0	-4 185	-153
Agioregulering lån til prosjekter	77 448	0	51 952	5 104	20 393	0	0	0	-92 612	-29	-73 878	-5 048	-13 657	0	0	0
Avsetning(-)/tilbakeføring(+) tap prosjekter	-110 984	1 674	-43 152	-7 943	-61 563	0	0	0	-191 122	-43 640	-45 117	-25 236	-77 128	0	0	0
Driftsresultat	275 084	36 343	78 216	230 290	-65 819	203	-3 936	-215	37 225	16 531	-39 768	179 301	-114 947	23	-4 185	269
Finansresultat	53 351	4 900	5 100	5 705	3 311	34 336	0	0	5 531	5 516	1 878	3 691	2 379	-7 933	0	0
Resultat før skatt	328 435	41 243	83 316	235 995	-62 508	34 540	-3 936	-215	42 756	22 047	-37 890	182 993	-112 568	-7 910	-4 185	269
Skattekostnad	-116	0	-116	0	0	0	0	0	-382	0	-382	0	0	0	0	0
Årsresultat	328 319	41 243	83 200	235 995	-62 508	34 540	-3 936	-215	42 374	22 047	-38 272	182 993	-112 568	-7 910	-4 185	269

* Inntekter er direkte henførbare. Kostnader er tildels direkte henførbare og tildels felleskostnader som er fordelt ved hjelp av fordelingsnøkler fastsatt på grunnlag av antall personer i arbeid.

Annen virksomhet inkluderer Veiledningskontoret for næringsutvikling i utviklingsland og Anbudsgarantiordningen.

Segmentinformasjon i form av geografisk inndeling (2013)

(Tall i 1 000 kr)	Afrika	Asia	Latin-Amerika	Global	Ned-skriving	Totalt
BALANSE						
Egenkapital-investeringer	1 429 182	300 189	352 070	478 661	-313 297	2 246 806
Lån til investeringer	708 223	427 225	275 982	17 256	-94 215	1 334 472
Sum balanse	2 137 405	727 414	628 052	495 918	-407 512	3 581 278
Renteinntekter lån	56 120	27 879	13 156	422		97 577
Realiserte aksjegevinster	0	0	0	0		0
Mottatte utbytter	47 127	12 570	2 070	1 823		63 591
Mottatte styrehonorarer	115	0	0	0		115
Honorarer	1 707	1 018	628	286		3 639
Innbetalte avdrag låneporteføljen	0	0	0	0		0
Innbetalte renter låneporteføljen	0	0	0	0		0
Resultatandel tilknyttet selskap	1 639	203 275	67 212	-1 794		270 332
Sum driftsinntekter	106 708	244 742	83 066	737	0	435 253
Agioregulering lån prosjekter	18 364	33 353	23 568	2 163		77 448

NOTE 2 – LØNNSKOSTNAD

Lønn og andre personalkostnader

(Tall i 1 000 kr)	2013	2012
Lønninger	46 623	39 632
Styrehonorarer	659	954
Arbeidsgiveravgift	6 492	6 350
Personalforsikringer	1 089	851
Pensjonskostnader	-1 132	12 668
Andre ytelser	5 502	2 806
Refunderte personalkostnader	-48	-140
Sum lønn og andre personalkostnader	59 185	63 121

Ytelser til ledende personer

(Tall i 1 000 kr)	Daglig leder	Styreleder	Styremedlemmer
Lønn/honorar	2 250 678	177 500	481 560
Ytelse til pensjonsforpliktelser	695 582	0	0
Andre godtgjørelser	97 544	0	0
Sum	3 043 804	177 500	481 560

Selskapet har ikke aksje- og opsjonsordninger rettet mot ansatte, og det foreligger ingen planer om slike ordninger. Norfund har en variabel lønnsordning (bonus) for alle ansatte utenom daglig leder. Ordninger utgjør totalt 2,5% av Norfunds lønnskostnader. Bonus utbetales for ekstraordinær innsats.

Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Ledergruppen i Norfund består av fem personer i tillegg til daglig leder. Fem av disse har i tillegg til ordinær pensjonsordning en pensjonsordning hvor det opptjenes rettigheter utover 12 G. Ordningen er beskrevet i avsnittet vedr. pensjonsforhold nedenfor. Verken daglig leder eller øvrige medlemmer av ledergruppen har etterlønsordning. Total godtgjørelse for ledergruppen utenom daglig leder er kr. 8.703.418

Daglig leder har i 2013 fått utbetalt lønn for ikke benyttet ferie. Dette utgjør kr 73 312.

Daglig leder har ingen etterlønsavtale utover oppsigelsestid på 3 måneder. Styreleder har ingen avtale om etterlønn. Hverken daglig leder eller styrets leder har avtaler om bonusordning.

Styret

Styreleder har mottatt kr 177 500 (170 000 i 2012) for styrearbeid i Norfund 2013. Styremedlemmene har en årlig godtgjørelse på kr 97 500.

Revisjon

Det er kostnadsført honorar til revisor med kr 673 556 hvorav kr 451 493 relateres til lovpålagt revisjon, kr 0 for andre attestasjoner, og kr 222 063 for andre tjenester utenfor revisjon. Det er ikke betalt honorar til revisor for skattebistand. Alle tall er inklusiv merverdiavgift.

Antall ansatte

Selskapet har 54 ansatte ved utgangen av 2013. Antallet sysselsatte årsverk har vært 53,7.

Pensjonsforhold

Norfund er pliktig til å ha en tjenestepensjonsordning i henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon. For alle ansatte i Norge har Norfund en ytelsesbasert ordning. Den gir rett til definerte fremtidige ytelser. Ytelsen er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelse på ytelsene fra folketrygden. Full opptjenings-tid er 30 år og utgjør 70 % av lønn opp til 12 G. Pensjonsordningen tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Norfund har også en generell ordning hvor det opptjenes rettigheter utover 12 G. Denne ordningen ble lukket for nye medlemmer i 2012. Denne tas over driften og utgjør 66 % av lønn utover 12 G med en pensjonsalder på 67 år i beregningsgrunnlaget. Ved fratredelse, eller oppnådd pensjonsalder, vil den ansatte få oppgjør for verdien av oppsparte midler. Kostnadene ved denne ordningen er inkludert i beregningene over pensjonskostnader.

Lokalt ansatte ved Norfunds regionskontorer i Sør-Afrika, Kenya, Mosambik og Costa Rica har innskuddsbaserte pensjonsordninger og Norfund har ikke forpliktelser utover det som er blitt betalt gjennom året. Det er i 2013 kostnadsført kr 438 211 relatert til denne ordningen.

Daglig leder og en annen ansatt har pensjonsalder 65 år.

Pensjonskostnad, pensjonsmidler og -forpliktelser er utarbeidet av forsikringsselskapets aktuar. Avvik mellom bokførte verdier pr 31.12. forrige år og beregnede verdier i NRSP-beregningen 01.01 året etter blir direkte resultatført. Pr. 31.12.13 var 41 personer med i ordningen.

Økonomiske forutsetninger

	2013	2012
Diskonteringsrente	4,10 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,40 %	4,00 %
Lønnsregulering	3,75 %	3,50 %
Pensjonsregulering	3,50 %	3,25 %
G-regulering	3,50 %	3,25 %
Turnover	9,00 %	9,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %

(Tall i 1 000 kr)	2013	2012
Nåverdi av pensjon opptjent i perioden	7 019	6 631
Kapitalkostnad av tidligere opptjente pensjoner	1 226	1 183
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1 442	-1 360
Administrasjonskostnader	195	169
Resultatført estimatavvik	-9 117	5 110
Periodisert arbeidsgiveravgift ¹	987	934
Årets netto pensjonskostnad inkl arb.giveravgift	-1 132	12 668

¹ Arbeidsgiveravgift er beregnet av innbetalt beløp.

Beregnete pensjonsforpliktelser	Sikrede	Ikke forsikrede	2013
Estimerte pensjonsforpliktelser	44 687	9 006	53 693
Estimerte pensjonsmidler	43 143		43 143
Netto pensjonsforpliktelser 31.12	1 544	9 006	10 549
Ikke resultatførte estimatavvik	0	0	0
Periodisert arbeidsgiveravgift ¹	218	1 270	1 487
Netto pensjonsforpliktelser 31.12	1 761	10 276	12 037

¹ Periodisert arbeidsgiveravgift blir beregnet av netto pensjonsforpliktelse.

Avstemming Inngående - Utgående balanse (Tall i 1 000 kr)	2013	2012
Balansført netto pensjonsforpliktelser 01.01 inkl. aga.	20 489	14 741
Årets netto pensjonskostnad inkl. aga.	-1 132	12 668
Pensjonsutbet. AFP / usikrede, inkl. aga.	0	0
Investeringer i pensjonsmidler mv., inkl. aga.	-7 320	-6 920
Balansført netto pensjonsforpliktelser 31.12 inkl. aga.	12 037	20 489

Nordea Livs Asset Mix*	30.09.13	30.09.12
Eiendom	15,6 %	16,5 %
Aksjer	11,0 %	8,7 %
Obligasjoner til amortisert kost	40,5 %	39,6 %
Omløpsobligasjoner	30,6 %	32,0 %
Annet	2,3 %	3,4 %
Sum finansielle eiendeler	100 %	100 %

*) kjente størrelser pr beregningsdato

NOTE 3 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

(Tall i 1 000 kr)	2012	2012
Seminarer/konferanser/kompetanseheving	2 205	2 743
Reisekostnader	9 016	8 442
Ekstern assistanse	38 310	16 472
Kostnader Anbudsgarantiordningen	1 307	1 443
Husleie inklusive felleskostnader	6 014	5 998
Annonser/trykksaker	784	789
Andre kostnader	7 718	5 622
Sum driftskostnader	65 355	41 508

NOTE 4 – VARIGE DRIFTSMIDLER

(Tall i 1 000 kr)	Driftsløse, inventar, og lignende	Fast bygningsinventar	Biler	Kunst	Sum
Kostpris, ordinære avskrivninger og nedskrivninger					
Kostpris 01.01	7 094	806	402	67	8 368
+ tilgang i perioden	2 347	31	636	3	3 017
- avgang i perioden		0		0	0
Kostpris periodeslutt	9 441	837	1 038	69	11 385
Akk. ordinære avskrivninger 01.01	2 943	534	401	0	3 878
+ periodens ordinære avskrivninger	1 817	198	78	0	2 094
- akk. ordinære avskrivninger solgte driftsmidler	0	0		0	0
Akk. ordinære avskrivninger periodeslutt	4 760	732	480	0	5 971
Nedskrivning driftsmidler 01.01	0	0	0	0	0
+ periodens nedskrivninger	0	0	0	0	0
- akk. nedskrivninger solgte driftsmidler	0	0	0	0	0
Akk. nedskrivninger periodeslutt	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig bokført verdi periodeslutt	4 681	105	558	69	5 413

Driftsløse, inventar og lignende avskrives lineært. Forventet levetid på driftsmidler er 3-4 år.

Fast bygningsinventar avskrives over leiekontraktens tid. Kunst avskrives ikke. Biler avskrives lineært over 8 år.

NOTE 5 – INVESTERING I TILKNYTTET VIRKSOMHET

(Tall i 1 000 kr)	Statkraft Norfund Power Invest	KLP Norfund Investment AS	Norfinance AS
Formelle opplysninger:			
Anskaffelsestidspunkt	27.06.2002	01.01.13	27.06.13
Forretningskontor	Oslo	Oslo	Oslo
Eierandel	40 %	50 %	100 %
Stemmeandel	40 % (tilknyttet virksomet)	50 % (tilknyttet virksomet)	100 %
Opplysninger relatert til anskaffelsestidspunktet:			
Anskaffelseskost	3 395 759	35 789	30
Opplysninger relatert til årets tall:			
Inngående balanse 01.01.13	3 868 661	0	0
Tilgang i året	94 380	35 789	30
Solgt i året	0	0	0
Merverdi emisjon	0	0	0
Andel årets resultat (+/-) ¹	273 765	-3 433	0
Andel årets justeringer ført direkte mot egenkapitalen	235 324	0	0
Utgående balanse 31.12.13	4 472 130	32 355	30

¹ Andel årets resultat bygger på endelige tall fra virksomheten.

Avtalefestede investeringer i tilknyttet selskap

20. juni 2013 kunngjorde eierne av SN Power en plan om omorganisering av nåværende eierstruktur. Reorganiseringen omfatter at virksomhetene på Filippinene, i Afrika og i Mellom-Amerika (Agua Imara) skal overføres til et selskap utenfor gjeldende SN Power. Salg- og kjøpsavtalen ble undertegnet av partene, og godkjent av de respektive styrene 20. desember 2013. Forventet gjennomføring av transaksjonen er 1. april 2014. Virkelig verdi med fradrag for salgskostnader av eiendelene som er gjenstand for omorganisering forventes å være høyere enn den samlede bokførte verdien av de tilhørende eiendeler og gjeld.

KLP Norfund Investments AS er et felles investeringsselskap sammen med KLP. Formålet med samarbeidet er å foreta investeringer i prosjekter i utviklingsland for å fremme bærekraftig utvikling i en periode over fem år for et beløp på inntil 1 milliard kroner.

Norfund har sammen med KLP, Perestroika, Skagen Kon-Tiki fond og Solbakken AS i 2013 etablert selskapet Norfinance AS med formål å investere i afrikanske banker og finansinstitusjoner, i første omgang med et beløp på 136 millioner USD. Innskudd av kapital og eierandeler fra investorene vil bli gjennomført i 2014.

Hovedtall fra konsernregnskap til SN Power Invest AS

Hovedtall fra SN Power Invest konsernregnskap er gjengitt nedenfor.

RESULTATREGNSKAP

(Tall i 1 000 kr)	SN Power konsern	
	2013	2012
Driftsinntekter	1 607 552	1 515 375
Driftskostnader	1 155 063	1 378 060
Driftsresultat	452 489	137 315
Netto finansresultat	424 141	540 866
Ordinært resultat før skattekostnad	876 630	678 181
Skatt på ordinært resultat	-123 652	-55 112
Ordinært resultat	752 978	623 069
Årsresultat	752 978	623 069
Minoritetsinteresser	65 998	59 917
Majoritetsinteresser	686 980	563 151

BALANSE

Eiendeler (Tall i 1 000 kr)	2013	2012
Immaterielle eiendeler	223 765	206 469
Varige driftsmidler	7 648 136	6 388 084
Finansielle anleggsmidler	6 463 883	5 734 745
Sum anleggsmidler	14 335 783	12 329 298
Varer	4 484	4 052
Fordringer	1 715 774	1 271 483
Investeringer	0	0
Kontanter og kontantekvivalenter	979 105	1 043 962
Sum omløpsmidler	2 699 362	2 319 497
Sum eiendeler	17 035 145	14 648 794

Egenkapital og gjeld (Tall i 1 000 kr)	2013	2012
Innskutt egenkapital	10 272 139	9 182 122
Opptjent egenkapital	908 187	489 531
Sum egenkapital	11 180 326	9 671 653

Minoritet	1 082 089	864 612
Avsetninger for forpliktelser	1 119 486	1 044 702
Annen langsiktig gjeld	2 636 049	2 120 899
Kortsiktig gjeld	1 017 195	946 928
Sum gjeld	4 772 730	4 112 529
Sum egenkapital og gjeld	17 035 145	14 648 794

SN Power rapporterer etter International Financial Reporting Standards (IFRS), og fra og med regnskapsåret 2008 er funksjonell valuta amerikanske dollar (USD). Resultat er omregnet til årets gjennomsnittskurs USD 5,88, og balansen er omregnet til kurs 31.12.13 USD 6,084.

Årsregnskap for tilknyttet virksomhet kan mottas ved henvendelse til Norfund.

NOTE 6 – FORDRINGER

Låneporteføljen er bokført under fordringer. Låneporteføljen ble ved overføring fra NORAD i Norfunds regnskaper verdsatt til null i samsvar med St.prp. nr 1 (2000-2001), hvor porteføljen ble overført til Norfund

uten bevilgningsvedtak. Tilbakebetalinger (renter og avdrag) fra låneporteføljen føres som inntekt i Norfunds regnskaper i henhold til regnskapsloven.

(Tall i 1 000 kr)	Inngående lånesaldo 01.01.13	Innbetalte avdrag 01.01- 31.12	Innbetalte renter 01.01- 31.12	Avskrivning i løpet av året	Agioreg. i løpet av året	Utgående lånesaldo 31.12.13
TOTALT	5 616		0	0	0	5 616
Nedvurdering	5 616					-5 616
Bokført verdi	0					0

Norfund har vurdert verdien av låneporteføljen pr 31.12.13 til kr 0.

ANDRE FORDRINGER

(Tall i 1 000 kr)	Andre fordringer	
	31.12.13	31.12.12
Fordring/Rettighet ¹	8 517	9 018
Andre fordringer	77 084	72 451
Sum fordringer	85 602	81 468

¹ I forbindelse med salget av Aureos Capital fikk Norfund et kontantoppgjør, samt en rettighet til en andel av fremtidig suksesshonorar i førstegenerasjonsfondene. Rettigheten er verdsatt i forhold til verdien på førstegenerasjonsfondene per 31.12.13.

Andre fordringer: Alle fordringer har forfall innen et år.

NOTE 7 - AKTIVERTE PROSJEKTUTVIKLINGSKOSTNADER

Prosjekt	(Tall i 1 000 kr)	
	2013	2012
Lake Turkana Wind Project	13 574	13 694
Kinangop Wind Park	10 763	7 925
Andre prosjekter	24 176	8 956
Sum aktiverte prosjektutviklingskostnader	48 513	30 576

Prosjektutviklingskostnader er kostnader påløpt for å utvikle prosjekter til en fase hvor det kan tas en investeringsbeslutning. Ved positiv investeringsbeslutning blir de aktiverte kostnadene konvertert til investering. Hvis investeringen ikke blir gjennomført blir dette nedskrevet som et tap over resultatregnskapet. Aktivering av kostnadene krever at det er over 50% sannsynlighet for at prosjektet blir noe av.

Økt prosjektutviklingsaktivitet er en del av Norfunds økte satsing på fornybar energy og er Norfunds "Project development facility".

NOTE 8 - LÅN TIL SELSKAPER I INVESTERINGSPORTEFØLJEN

	Valuta	(Tall i 1 000)	
		Bokført verdi ¹ (i valuta)	Bokført verdi ¹ (i kr)
Africado	EUR	670	5 616
African Banking Corporation Zambia Limited	USD	3 000	18 251
Afrinord Hotel Investments A/S	EUR	1 731	14 508
Afrinord Hotels Investment	USD	1 800	10 951
Alios Finance Tanzania	USD	4 500	27 377
Alios Finance Zambia Ltd.	USD	5 000	30 419
Amret Co Ltd	USD	4 000	24 335
Banco Ficosha	USD	11 357	69 091
Basecamp Explorer Kenya Ltd	USD	176	1 071
Bio2Watt	USD	12 392	7 197
BRAC Bank Limited	BDT	490 000	37 514
Brac NGO	BDT	97 812	7 489
Bugoye HPP	USD	2 580	15 696
Capitec Bank	ZAR	30 000	17 424
Casquip Starch (Pty) Ltd	ZAR	30 703	17 668
CIFI	USD	18 750	114 069
DFCU Limited	UGS	15 814 286	37 322
DFCU Limited	USD	750	4 563
E+CO	USD	1 709	10 397
Euro TechBridge AS	NOK	2 250	2 250
European Financing Partners EUR 2	EUR	255	2 140
European Financing Partners USD 2	USD	6 066	36 901
EXIM Bank (Tanzania) Ltd.	USD	402	2 445
EXIM Bank (Tanzania) Ltd.	USD	3 348	20 370
Financiera Desyfin S.A.	USD	2 000	12 167
First Finance Plc	USD	1 750	10 646
Fondo de Desarrollo Local - FDL	USD	3 000	18 251
Great Lakes Agricultural Development Ltd	USD	150	913
Green Resources	USD	17 600	107 073
Hidro Santa Cruz	USD	500	3 040
Hidro Santa Cruz	USD	1 250	7 607
Interact Climate Change Facility	USD	2 445	14 873
LAAD	USD	6 251	38 027
Locfund	USD	501	3 048
Matanuska Africa Ltd.	USD	3 800	23 118
Matanuska Africa Ltd.(Banana Finance Company two limited)	USD	12 244	74 490
Matanuska Mozambique	USD	2 200	13 384
Micro Africa Limited	KES	41 750	2 882
Micro Uganda Limited	UGS	1 200 000	2 832
NMBZ Holdings Limited	USD	1 400	8 517
ODEF Financiera S.A	USD	1 756	10 682
Omgega Smart Build (Pride Architects AS)	NOK	2 000	2 000
Prasac	USD	10 000	60 837
Real People Investment PTY	ZAR	220 000	127 776
Sacom Bank Leasing Ltd	USD	5 000	30 419
Sacombank	USD	25 000	152 093
Safa Marine Industries Ltd	EUR	56	470
Sathapana Ltd.	USD	2 000	12 167
Scandinavian Water Technology	NOK	2 500	2 500
Tecombank	USD	15 000	91 256
TPS Dar es Salaam	USD	3 100	18 859
UAP Properies Limited	USD	2 500	15 209
Yara Tanzania Ltd	USD	6 000	36 502
Periodisering oppstartsfee lån			-8 014
Sum lån til prosjekter			1 428 687
Tapsavsetning lån pr 31.12.13			-94 215
Bokført verdi lån			1 334 472

¹ Tall pr 31.12.13 og før evt. nedskrivninger.

² European Financing Partners er lån syndikert av medlemmene i European Financing Partners. Norfunds andel varier 1-5 prosent. Det er gitt lån til Olkaria III, Cement du Sahel, CareWorks, Precision Air, Equity Bank, Maputo Private Hospital, Millicom Tanzania, Rabai Power Ltd., Zambeef, PTA Bank, AFL, Jamaica Public Services, Co-operative Bank, Indorama Eleme Fertilizer, ETG, AFC, Bharti Airtel, NMB Tanzania.

AVTALEFESTEDE INVESTERINGER I LÅN

I tillegg til lånene ovenfor er det gitt to lån som er belastet ubenyttede midler Balkan som er bokført til kr null i henhold til NRS 4 om nettoføring av mottatte offentlige midler, jfr note 14.

Enkelte av lånene har en risiko som kan sammenlignes med egenkapitalinvesteringer

NOTE 9 - EGENKAPITALINVESTERINGER

EGENKAPITALINVESTERINGER I FOND

(Tall i 1 000)	Valuta	Eierandel	Avtalefestet investering (i valuta)	Historisk kostpris ¹ (i valuta)	Avtalefestet investering (i kr)	Historisk kostpris ¹ (i kr)
Adania Capital (I&P Capital)	EUR	13.4 %	2 620	1 945	20 682	15 027
Africa Health Fund SA En Commandite	USD	9.5 %	9 946	4 208	59 589	24 683
Africap Microfinance Investment Company	USD	7.1 %	3 000	2 346	16 770	12 794
AgriVie Fund	ZAR	9.4 %	77 145	59 572	54 918	44 712
APIDC Biotech Fund	USD	7.7 %	2 710	2 711	16 434	16 437
Aureos Africa Fund L.L.C	USD	10.5 %	30 234	21 683	180 061	128 037
Aureos Central America Fund	USD	27.5 %	4 689	4 676	28 244	28 163
Aureos Central America Growth Fund (EMERGE)	USD	14.3 %	2 598	1 786	15 948	11 006
Aureos East Africa Fund	USD	20.0 %	1 543	1 471	8 806	8 370
Aureos Latin America Fund (ALAF)	USD	13.6 %	20 381	24 591	122 343	147 954
Aureos South Asia Fund (Holdings)	USD	23.5 %	18 048	15 964	105 877	93 199
Aureos South Asia Fund I	USD	50.0 %	4 686	168	28 526	1 043
Aureos South East Asia Fund	USD	28.6 %	6 161	4 542	37 090	27 240
Aureos South East Asia Fund II	USD	2.2 %	4 686	596	28 280	3 399
Aureos Southern Africa Fund	USD	25.1 %	6 408	5 091	35 575	27 565
Aureos West Africa Fund	USD	26.0 %	5 507	4 344	31 519	24 441
Business Partners Madagascar SME Fund	EUR	14.1 %	1 200	738	9 952	6 082
Cambodia- Laos Development Fund	USD	20.3 %	4 000	2 462	23 651	14 297
CASEIF	USD	31.8 %	870	870	5 853	5 854
CASEIF II	USD	13.8 %	3 520	3 099	21 117	18 555
China Environment Fund	USD	10.0 %	878	770	4 825	4 169
Coreco Central America Fund I LP	USD	18.9 %	10 000	2 608	60 540	15 570
ECP Africa Fund	USD	1.2 %	67	48	390	273
Evolution One Fund	ZAR	7.2 %	47 923	34 447	33 149	25 322
Fanisi Venture Capital Fund SCA	USD	30.9 %	14 250	6 869	84 931	40 030
Frontier Fund	USD	11.3 %	10 025	7 248	58 939	42 042
Fundo de Investimento Priv.Angola	USD	29.4 %	10 000	5 817	60 582	35 131
GroFin Africa Fund	USD	9.4 %	12 861	8 790	75 666	50 900
Higher Education Financing Fund	USD	33.0 %	5 000	1 052	30 320	6 301
Horizon Equity Partners Fund III	ZAR	9.0 %	26 067	20 189	17 907	14 493
Locfund	USD	10.0 %	1 395	1 395	8 194	8 191
Locfund II	USD	26.0 %	8 000	3 054	48 916	18 829
NMI Frontier Fund	NOK	45.0 %	108 000	71 900	108 000	71 900
NMI Fund III	NOK	26.3 %	47 880	9 576	47 880	9 576
NMI Global Fund	NOK	45.0 %	162 000	132 640	162 000	132 640
Prospero Microfinanzas Fund B.L.P.	USD	21.7 %	4 812	2 526	28 589	14 681
Seaf Blue Water Growth Fund	USD	20.0 %	5 000	3 620	29 473	21 078
SEAF Sichuan SME Investment Fund	USD	13.3 %	1 467	1 410	9 172	8 824
Solidus Investment Fund	USD	6.3 %	1 540	1 540	8 952	8 952
The Currency Exchange	USD	2.4 %	10 000	10 000	55 000	55 000
Vantage Mezzanine Fund II (Partnersh)	USD	5.4 %	95 798	29 940	420 251	19 590
Voxtra East Africa Agribusiness Ini	NOK	35.0 %	23 472	10 479	23 472	10 479
					2 228 382	1 272 827

¹ Tall pr 31.12.13 og for eventuelle nedskrivninger.

² **Fondsinvesteringer med mer enn 35% eierandel.**

Aureos South Asia Fund I (ASAF I) ble etablert av CDC og Norfund i påvente av Aureos South Asia Fund (Holdings) som startet sin virksomhet januar 2006. Gjennom ASAF I samfinansierte Norfund og CDC minoritetsandeler i to selskaper på Sri Lanka. Begge underliggende investeringer har siden blitt realisert og ASAF I ble formelt avviklet 11.mars 2014

NMI Global Fund og NMI Frontier Fund er en del av samarbeidsprosjektet mellom privat og offentlig kapital innen mikrofinans (Norsk mikrofinansinitiativ). Det var en forutsetning for dette samarbeidsinitiativet at staten ved Norfund stilte opp med like mye kapital som de private investorene.

Med avtalefestet menes at det foreligger en ekstern forpliktelse på oppgitt beløp. Ved omregning til kroner, er kurs ved utbetalingstidspunktet benyttet for den delen av beløpet som er utbetalt. For den delen som ikke er utbetalt er kurs pr 31.12.2013 benyttet.

EGENKAPITALINVESTERINGER I MANAGEMENT-SELSKAPER

(Tall i 1 000)	Valuta	Eierandel	Avtalefestet investering (i valuta)	Historisk kostpris ¹ (i valuta)	Avtalefestet investering (i kr)	Historisk kostpris ¹ (i kr)
AMSCO	EUR	4.8 %	240	240	1 837	1 837
Angola Capital Partners LLC	USD	50.0 %	250	250	1 417	1 417
European Financing Partners mgm	EUR	7.6 %	25	25	195	195
Fanisi Venture Capital management	USD	50.0 %	275	25	1 661	143
Interact Climate Change Facility S.A.	EUR	7.7 %	6	6	47	47
Lafise Investment Management	USD	20.0 %	2	2	17	17
NMI Portfolio Manager AS	NOK	50.0 %	30 000	39 120	30 000	39 120
Sum investert i management selskaper					35 174	42 777

¹ Tall pr 31.12.13 og for eventuelle nedskrivninger

² **Samarbeidselskaper med 50% eierandel**

Angola Capital Partners LLC er et management selskap, der Norfund var en av initiativtakerne. Norfund eier management selskapet sammen med Banco Africano de Investimento (BAI). Dette er et samarbeidsprosjekt etablert for å utvikle det lokale kapitalmarkedet. Selskapet var det første i sitt slag i Angola og ville ikke blitt realisert uten Norfunds deltakelse.

Fanisi Venture Management Company er et managementselskap, der Norfund var en av initiativtakerne. Etableringen var et samarbeidsprosjekt med Armani Capital. Norfund vil med denne etableringen bidra til å realisere Norfunds mål gjennom å videreutvikle kapitalmarkedet i Øst-Afrika og reise kapital til investeringer i små og mellomstore bedrifter. Selskapet er et av de første venture-lignende fondsselskaper i Øst-Afrika, og ville ikke ha blitt realisert uten Norfunds deltakelse.

Norfund etablerte i 2008 NMI (Norsk mikrofinansinitiativ) sammen med KLP, DnB NOR-gruppen, Ferd og Storebrand. Det var en forutsetning for dette samarbeidsinitiativet at staten ved Norfund stilte opp med like mye kapital som de private investorene. Norfund eier 50 prosent i forvaltningsselskapet NMI AS og 45 prosent i hver av de to investeringsfondene NMI Global og NMI Frontier. Indirekte eier Norfund gjennom NMI AS videre 5 prosent av hver av disse fondene. Totalt avtalefestet investering i NMI er 600 millioner kr, hvorav Norfund samlet har forpliktet seg til 300 millioner kr. Norfunds eiermakt i både forvaltningsselskapet og fondene er mindre enn eierandelen skulle tilsi, og investeringene har samme forventet levetid som Norfunds øvrige investeringer klassifisert som omløpsmiddel. Investeringene i NMI behandles derfor som omløpsmiddel i Norfunds regnskap.

EGENKAPITALINVESTERINGER I SELSKAPER

(Tall i 1 000)	Valuta	Eierandel	Avtalefestet investering (i valuta)	Historisk kostpris ¹ (i valuta)	Avtalefestet investering (i kr)	Historisk kostpris ¹ (i kr)
Africado	EUR	40.0 %	2 000	2 000	15 359	15 359
African Century Food Ltd	USD	29.6 %	8 000	5 280	48 619	32 072
Afrinord Hotels Africa	EUR	20.0 %	50	50	392	392
Agrica Limited	USD	23.8 %	12 718	12 718	77 064	77 062
Aqua Imara	USD	19.0 %	30 523	29 435	176 973	170 354
Asilia (African Spirit Group Limited)	USD	19.4 %	5 000	5 000	30 694	30 694
Banco Terra	MZN	15.2 %	456 700	456 700	96 568	96 568
Basecamp Explorer Kenya Ltd	NOK	40.0 %	9 000	1 561	16 439	9 000
Bugoye HPP	USD	27.5 %	12 551	2 368	74 504	12 551
Casquip Starsh (Pty) Ltd	SZL	24.7 %	26 000	26 000	18 593	18 593
Chayton Atlas Investments	USD	22.7 %	10 432	10 432	60 092	60 093
CIFI	USD	9.3 %	5 000	5 000	31 225	31 225
DFCU I	UGS	27.5 %	48 061 797	47 981 415	115 924	115 734
Financiera Desyfin S.A.	USD	23.2 %	8 000	6 000	48 940	36 772
Hattha Kaksekar Ltd	USD	17.6 %	2 404	2 404	13 518	13 516
Kabul Serena Hotel	USD	17.1 %	5 000	5 000	33 785	33 785
Kinangop Wind Park	USD	18.8 %	12 000	2 480	73 054	15 141
Kinyeti Venture Capital Limited	USD	49.0 %	3 750	3 750	22 121	22 121
Matanuska Africa Limited	USD	33.3 %	5 834	5 834	31 770	31 768
NMBZ Holdings Limited	USD	9.0 %	4 944	4 944	28 802	28 800
Norsad	USD	11.0 %	9 297	9 297	56 845	56 847
Real People Investment PTY	ZAR	16.8 %	224 374	224 374	167 511	167 511
Scatec Solar SA	ZAR	35.0 %	122 500	117 483	75 176	71 226
SN Power AS	NOK	50.0 %	73 004	25	73 004	25
Socremo	MZN	35.6 %	127 134	127 134	24 530	24 530
TPS Dar es Salaam	USD	28.5 %	6 800	6 800	39 089	39 089
TPS Pakistan	USD	4.7 %	3 967	3 967	21 164	21 161
TPS Rwanda	RWF	11.4 %	1 287 434	1 287 434	12 510	12 510
Sum investert i selskaper					1 484 265	1 244 499
Nedskrivning investeringer pr 31.12.13						-313 297
Bokført verdi investeringer						2 246 806

¹ Tall pr 31.12.13 og for eventuelle nedskrivninger.

² **Egenkapitalinvesteringer med mer enn 35% eierandel**

Norfunds investering i Africado Ltd. Utgjør en 40% eierandel. Prosjektet er et oppstartsprosjekt innen landbruk, og partnerne hadde begrenset tilgang på kapital. Norfund vurderer investeringen i Africado som et særlig tilfelle der det som følge av kapitalmangel har vært nødvendig å gå over 35% for i det hele tatt å få prosjektet realisert.

I Basecamp Explorer Kenya Ltd har Norfund en eierandel på 40%. Den høye eierandelen var nødvendig for å tilføre egenkapital av en størrelse som sikret en solid base for dette norske selskapets videre vekst.

Kinyeti Venture Capital Ltd er det første investeringselskapet som er etablert i Sør Sudan. Norfunds eierandel er 49%. Norfund har tatt en aktiv rolle i Kinyeti for å kunne tilby småbedrifter risikokapital i et meget vanskelig område. Målsetningen er å trekke inn ytterligere kapital fra andre partnere slik at Norfunds eierandel over tid reduseres.

Norfunds eierandel på 35,6% i Socremo, oppstod som en følge av en restrukturering av selskapet etter gjennomført investering. Denne investeringen er planlagt solgt til Norfinance i løpet av 2014.

SN Power er et nyetablert selskap eid 50/50 sammen med Statkraft som et joint venture-selskap for investeringer innen fornybar energi i Afrika, Sentral-Amerika og Sør-Øst Asia. Selskapet vil i utgangspunktet eie Norfunds og SNPI's nåværende eierandel i Agua Imara, og SNPI investeringer i Filipinene.

NOTE 10 - REALISERTE INVESTERINGER

Gjelder prosjekter hvor Norfund har realisert hele sin investering. Tabellen viser realisert resultat over hele investeringsperioden.

(Tall i 1 000 kr)	Telecom Management Partner ¹	CAIF
Kostpris, innskutt kapital	101 140	8 169
Totalt tilbakebetalt investering	104 333	2 059
Gevinst/tap (-) solgte investeringer	3 193	-6 110
Realisert gevinst	6 144	-4 238
Realisert valuta	-2 951	-1 872
Første utbetalingsår	2006	2001
Investeringsvaluta	NOK/USD	USD
Beregnet IRR i investeringsvaluta (årlig)	1%	-26%

¹ Investeringen i Telecom Management Partner har vært et lån samt aksjer. Lånet ble innfridd i 2010, mens aksjeposten ble realisert i 2013 som følge av oppløsning av selskapet. Verdien av aksjene var pr 31.12.2012 nedskrevet med 12,1 millioner kr tilsvarende realisert tap i 2013.

Eierandel i Tough Stuff er realisert som følge av konkurs i holdingselskapet. Verdien av Tough Stuff ble vurdert til kr 0,- pr 31.12.2012, og realisert tap i 2013 er bokført til kr 31,2 millioner kr.

Det har vært innfrielse av fire lån i løpet av året.

NOTE 11- SKATTEKOSTNAD

Skattekostnader relaterer seg i sin helhet til kildeskatt på utbytte og renter fra utenlandske investeringer. Norfund er fritatt for skatt i Norge gjennom egen paragraf i skatteloven.

NOTE 12- BANKINNSKUD, KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

I bankinnskudd på kr 2 051 484 929 inngår saldo på sperret skattetrekkkonto med kr 2 497 806. Videre er kr 37 338 833 av selskapets likvider bundet opp gjennom ubenyttede midler. Disse midlene kan bare brukes i samsvar med retningslinjer satt opp for bruk av ubenyttede midler (se note 14). Av selskapets totale bankinnskudd er kr 1 803 773 306 innestående i Norges Bank.

NOTE 13 - KAPITALBEVEGELSE

(Tall i 1 000 kr)	Grunnfonds-kapital	Reserve-fondskapital	Over-skuddsfond	Sum egenkapital
Kapital 01.01.13	5 337 750	1 971 250	1 129 907	8 438 907
Tilført kapital 2013	911 000	287 000		1 198 000
Egenkapitaljustering for tilknyttet selskap ført direkte mot EK (jfr. note 5)			235 324	235 324
Årets overskudd			328 319	328 319
Kapital 31.12.13	6 248 750	2 258 250	1 693 550	10 200 550

Reservekapitalen kan kun anvendes til dekning av tap som ikke kan dekkes av andre fondsavsetninger utenom grunnfondskapitalen. Tildelt kapital i 2013 er fordelt med 75% til grunnfondskapital og 25% til reservefondskapital i henhold til Norfunds instruks § 9.

Egenkapitaljusteringen er som følge av valutakursjustering av Norfunds andel i SNPI på bakgrunn av svekket USD mot NOK. SNPI avlegger regnskap i USD.

Norfund har mottatt kr 8 507 millioner i kapital fra staten, hvorav kr 1 198 millioner er innbetalt i 2013.

NOTE 14 - UBENYTTEDE MIDLER (NORFUNDS TILSKUDDSORDNINGER)

I St.prp. Nr 1 (2009-2010) er det gitt midler til tilskuddsordning for å styrke utviklingseffektene i forbindelse med Norfunds investeringsaktiviteter. Midlene skal benyttes i løpet av budsjettåret. I henhold til NRS 4 er lån som er gitt behandlet etter nettoføring i regnskapet.

Norfund har i 2013 mottatt kr 10,0 millioner i tilskuddsmidler. Tilskuddsmidlene benyttes til å øke utviklingseffekten av Norfunds investeringer gjennom virksomhetsforbedringer og lokalsamfunnsutvikling, samt til å utvikle nye prosjekter i sektorer og land med spesielt stor risiko. Støtte kan for eksempel gis til opplæring og kompetanseoverføring, helse- og likestillingstiltak, arbeidstakerrettigheter, bedring av internkontroll, virksomhetsstyring og energieffektivitet. Midlene er behandlet som kortsiktig gjeld, og ikke utbetalt beløp inngår i Norfunds likviditet. Ved dekning av kostnader fra midlene reduseres gjelden med tilsvarende beløp. Tilskuddsordningen er belastet med tilsammen 12,9 millioner kroner i 2013.

Norfund har i 2013 mottatt kr 27,8 mill kr fra ambassaden i Juba for forberedelse av Fula Rapids vannkraftprosjekt i Sør Sudan frem til investeringsklart prosjekt. 23,7 millioner kr er betalt til prosjektet i 2013. Resterende tilskudd forventes utbetalt i løpet av høsten 2014.

Norfund har i tillegg mottatt et tilskuddsfond øremerket for prosjekter på Balkan, og det meste av midlene er gitt i lån til finansieringsselskap.

På vegne av Norad administrerer Norfund et tilskudd (blandet kreditt) på 38 millioner kroner til vannkraftprosjektet Nam Sim i Laos. Tilskuddet ble utbetalt til Norfund fra Norad i desember 2011, og 18,3 mill kr utbetalt til prosjektet i 2013. Resterende tilskudd forventes utbetalt til prosjektet i løpet av 2014 basert på avtalte milepæler i byggeprosessen.

(Tall i 1 000 kr)	Ubenyttede midler Norfund		Ubenyttede midler Fula Rapids		Ubenyttede midler Balkan		Ubenyttede midler Norad	
	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12
INNBETALINGER								
Overført fra forrige år	4 639	5 382	5 125	4 869	5 995	5 974	38 000	38 000
Innbetalt i året	10 000	22 033	27 840	12 000	0	0	0	0
Tilbakebetalinger tilskuddsmidler	258	798	0	0	0	0	0	0
Sum innbetalinger	14 896	28 212	32 965	16 869	5 995	5 974	38 000	38 000
Inntekter			0	0	287	609	0	0
UTBETALINGER								
Generelle kostnader								
Administrasjon av fond	0	0	0	0	0	0	0	0
Generell oppfølging	0	0	0	0	-211	-601	0	0
<i>Intervensjon</i>								
Prosjektutvikling	-1 643	-3 734	-23 732	-11 744	0	0	-18 339	0
Styrke og støtte utviklingseffekter i prosjekter	-6 007	-5 624	0	0	0	0	0	0
Forsterke samfunnsansvar	-5 220	-3 215	0	0	0	0	0	0
NMI oppstartsstøtte	0	-11 000	0	0	0	0	0	0
Lokale investeringsfond								
Oppfølgingskostnader	0	0	0	0	296	-12	0	0
Lån til prosjekter	0	0	0	0	-16	0	0	0
Sum utbetalinger	-12 870	-23 573	-23 732	-11 744	69	-614	-18 339	0
Fordelte renteinntekter			0	0	67	23	0	0
Ikke-utbetalte midler	2 028	4 639	9 233	5 125	6 417	5 995	19 661	38 000
Ikke-utbetalte midler totalt pr 31.12.13		37 339						

Ubenyttede midler Balkan hadde ved utgangen av 2013 to utestående lån på hver 1,6 millioner Euro.

NOTE 15 - OPPLYSNINGER OM FINANSIELL MARKEDSRISIKO OG BRUK AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Markeds- og valutarisiko

Norfunds investeringer gjennomføres i utviklingsland hvor land, markeder og selskaper kjennetegnes av høy risiko. Den fremtidige avkastning handler om evnen til å håndtere muligheter og risiko som eksisterer i løpet av investeringsperioden

Norfunds investeringer gjennomføres i stor utstrekning i USD, men vil i enkelte tilfeller også være i annen valuta. Siden Norfund har NOK som basisvaluta betyr dette at Norfunds fremtidige avkastning i stor grad vil bli

påvirket av forholdet mellom NOK og USD (ev. annen valuta hvor det er aktuelt). De ulike investeringene Norfund investerer i kan også være utsatt for svingninger mellom lokal valuta og USD

Norfunds investeringsavtaler er i stor utstrekning i USD, mens Norfunds likvider er plassert som kontolån i Norges Bank i NOK.

VALUTAKURSER BENYTTET I OMRREGNING

		31.12.13	31.12.12	Endring i året
US Dollar	USD	6.084	5.566	9.3 %
Sør Afrikanske Rand	ZAR	0.581	0.656	-11.4 %
Rwanda Franc	RWF	0.0088	0.0090	-2.3 %
Kenyanske Schilling	KES	0.069	0.065	6.8 %
Uganda Shilling	UGS	0.00236	0.00206	14.6 %
Mozambique Metical	MZN	0.2020	0.1877	7.6 %
Bangladesh Taka	BDT	0.0766	0.0699	9.5 %
Cambodien Riel	KHR	0.00150	0.00139	7.9 %
Swaziland Lilangeni	SZL	0.575	0.656	-12.3 %
Euro	EUR	8.383	7.341	14.2 %

Renterisiko

Norfund er først og fremst påvirket av renterisiko gjennom likvide midler som er plassert i norske banker. Renten på utlån til prosjekter kan også være påvirket av renterisiko avhengig av rentefastsettelsen på de ulike lånene. Utlån til prosjekter er som regel knyttet til variabel LIBOR-rente pluss en margin.

kredittrisiko, da denne ikke har noen balanseverdi. Generelt betraktes risikoen forbundet med lån som relativt høy, og er i karakter mer å betrakte som egenkapitalrisiko enn som tradisjonell lånerisiko.

Likviditetsrisiko

Norfund har ingen rentebærende gjeld. Norfunds likviditetsrisiko er forsøkt synliggjort ved å kvantifisere de avtalefestede investeringer.

Kredittrisiko

Lån til prosjekter er vurdert til antatt virkelig verdi. For øvrig er lånenes risiko delvis avspeilet i betingelsene for det enkelte lån. Det Norfund definerer som «Låneporteføljen» medfører ingen regnskapsmessig

NOTE 16 - FORPLIKTELSE

(Tall i 1 000 kr)	Leieperiode	Årlige leiekostnader
Lokaler i Støperigata 2, Oslo	01.07.09 - 30.06.2016	4 242 945

Anbudsgarantiordning

Norfund besluttet i 2004 å opprette en anbudsgarantiordning for å stimulere til økt økonomisk samarbeid og investeringer i utviklingslandene. Ordningen administreres av GIEK. Denne ordningen har i 2013 belastet regnskapet til Norfund med 2 692 544 kr. Anbudsgarantiordningen var i utgangspunktet en treårig prøveordning som varte ut 2007. Ordningen er forlenget.

Tlf : 23 11 91 00
Fax: 23 11 91 01
www.bdo.no

Numbeardamsveien 45
Postboks 1704 Viken
0121 Oslo

Til eiemøtet i Norfund særlovsselskap

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norfund særlovsselskap, som viser et overskudd på kr 42 374 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norfund særlovsselskap per 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 20. mars 2013
BDO AS

Johan Henrik L'orange
Statsautorisert revisor

Norfund's head office, Oslo, Norway

Postal address:
P.O. Box 1280 Vika
NO-0111 Oslo,
Visiting address:
Støperigata 2
Oslo, Norge
Phone: +47 22 01 93 93
Fax: +47 22 01 93 94
E-mail: post@norfund.no

Norfund's office in San José, Costa Rica

Postal address:
P.O. Box 5848-1000
San José, Costa Rica
Visiting address:
Escazu Corporate Center
Costado Sur, Multiplaza Escazu
San José, Costa Rica
Phone: +506 2201 9292
Fax: +506 2201 5028

Norfund's office in Johannesburg, South-Africa

Postal address:
Postnet Suite 411, Private Bag X153,
Bryanston 2021, Johannesburg,
South Africa
Visiting address:
1016 Oakhill, Fourways Golf Park,
Roos Street, Fourways 2055,
Johannesburg, South Africa
Phone: +27 11 467 4070
Fax: +27 11 467 4079

Norfund's office in Nairobi, Kenya

Postal address:
P. O. Box: 66162-00800,
Nairobi, Kenya
Visiting address:
4th Floor Arlington Block,
14 Riverside Drive, Nairobi, Kenya
Phone: +254 (724) 256 947

Norfund's office in Maputo, Mozambique

Address:
Rua Joseph Ki-Zerbo
n.º 253 Maputo
Mozambique
Phone: +258 214 949 62/5

Norfund's office in Bangkok, Thailand

Address:
Level 33 Interchange 21
Suite 3358
399 Sukhumvit Road
North Klongtoey, Wattana
Bangkok 10110,
Thailand
Phone: +662 660 3840-1
Fax: +662 660 3881

www.norfund.no

